

Matura 2009 matematyka i WOS

Sprawdź,
czy zdasz!

Poziom rozszerzony

Matura już za tydzień! Dziś drukujemy testy na poziomie rozszerzonym z matematyki i WOS-u. Jutro - angielski i niemiecki. Trzymamy za Was kciuki!

MATEMATYKA

czas pracy: **180 minut**

Zadanie 1. (0-4 pkt)

Rozwiąż równanie $3|x+3|-2|x-5|=3$.

Zadanie 2. (0-6 pkt)

Wyznacz wszystkie wartości parametru m , dla których równanie $mx^2 - 4|x| + m + 3 = 0$ ma cztery rozwiązania.

Zadanie 3. (0-4 pkt)

W przedziale $(0; 2\pi)$ rozwiąż równanie $\sin^2 x + 4\sin^2 x \cos^2 x - 3\cos^2 x = 0$.

Zadanie 4. (0-5 pkt)

Ciąg (a, b, c) jest geometryczny i $a+c=10$. Ciąg $(a+2, b+5, c+4)$ jest arytmetyczny. Oblicz a, b, c .

Zadanie 5. (0-5 pkt)

Naszkicuj wykres funkcji f określonej wzorem $f(x) = \begin{cases} \left(\frac{1}{2}\right)^{-x} & \text{dla } x \in (-\infty; 2) \\ \log_{\frac{1}{2}}\left(\frac{x}{32}\right) & \text{dla } x \in \langle 2; \infty \rangle. \end{cases}$

Na podstawie wykresu podaj wszystkie wartości parametru m , dla których równanie $f(x)=m$ ma dokładnie jedno rozwiązanie.

Zadanie 6. (0-5 pkt)

Pole trójkąta ostrokątnego ABC jest równe 100. Punkt D leży na boku AB i $|AD|:|DB|=7:3$. Punkt E leży na boku AC i $|AE|:|AC|=4:5$. Oblicz pole Szcworokąta $DBCE$.

Zadanie 7. (0-6 pkt)

Odcinek łączący środki ramion trapezu dzieli ten trapez na dwie figury o polach równych 12 i 8. Oblicz pola trójkątów, na które dzieli ten trapez przekątna trapezu.

Zadanie 8. (0-6 pkt)

Dany jest okrąg o równaniu $x^2 + y^2 - 4x + 2y + 1 = 0$. Oblicz współrzędne końców tej jego cięciwy, której środkiem jest punkt $M=(3, 0)$.

Zadanie 9. (0-5 pkt)

Z pojemnika, w którym jest n kul białych, $2n$ kul zielonych i $3n$ kul czerwonych, losujemy jednocześnie trzy kule. Prawdopodobieństwo otrzymania w tym doświadczeniu kuli białej, zielonej i czerwonej jest równe $0,3$. Oblicz, ile kul jest w pojemniku.

Zadanie 10. (0-4 pkt)

Pole podstawy stożka jest równe 3, a pole jego powierzchni bocznej jest równe 5. Oblicz objętość tego stożka.

SZKICE ROZWIĄZAŃ

Zadanie 1. (0-4 pkt)

Zapisujemy równanie w przedziałach: $(-\infty; -3)$, $\langle -3; 5 \rangle$, $\langle 5; \infty$
dla $x \in (-\infty; -3)$ równanie przyjmuje postać $-3(x+3)+2(x-5)=3$
dla $x \in \langle -3; 5 \rangle$ równanie przyjmuje postać $3(x+3)+2(x-5)=3$
dla $x \in \langle 5; \infty$ równanie przyjmuje postać $3(x+3)-2(x-5)=3$

Rozwiązujemy równanie w każdym z przedziałów:

dla $x \in (-\infty; -3)$: $x = -22$

dla $x \in \langle -3; 5 \rangle$: $x = \frac{4}{5}$

dla $x \in \langle 5; \infty$: brak rozwiązań

Formułujemy odpowiedź: $x = -22$ lub $x = \frac{4}{5}$.

Zadanie 2. (0-6 pkt)

Z faktu, że $|x|^2 = x^2$ wynika, że po podstawieniu $|x|=t$ i $t \geq 0$ warunki zadania są równoważne z tym, że równanie $mt^2 - 4t + m + 3 = 0$ ma dwa rozwiązania dodatnie (ma dwa różne pierwiastki dodatnie).

Zapisujemy warunki zadania:

$$\begin{cases} m \neq 0 \\ \Delta > 0 \\ t_1 \cdot t_2 > 0 \\ t_1 + t_2 > 0 \end{cases} \text{ czyli } \begin{cases} m \neq 0 \\ m^2 + 3m - 4 < 0 \\ \frac{m+3}{m} > 0 \\ \frac{4}{m} > 0 \end{cases}$$

Dokończenie - s. 2 >>>

ZDAJESZ MATURE?

TRZYMAMY ZA CIEBIE KCIUKI!

Z VADEMECUM OPERONU DASZ RADĘ!

SZKICE ROZWIĄZAŃ

►► Dokończenie ze s. 1

Rozwiązując kolejne nierówności, otrzymujemy:

$$m^2 + 3m - 4 < 0 \Leftrightarrow m \in (-4; 1)$$

$$\frac{m+3}{m} > 0 \Leftrightarrow m \in (-\infty; -3) \cup (0; \infty)$$

$$\frac{4}{m} > 0 \Leftrightarrow m \in (0; \infty)$$

Wyznaczamy część wspólną zbiorów rozwiązań poszczególnych nierówności i zapisujemy odpowiedź: $m \in (0; 1)$.

Zadanie 3. (0-4 pkt)

Korzystając z „jedynki trygonometrycznej”, przekształcamy równanie do postaci

$$4 \sin^4 x - 8 \sin^2 x + 3 = 0$$

Podstawiamy $t = \sin^2 x$, gdzie $t \in (0; 1)$ i zapisujemy równanie kwadratowe $4t^2 - 8t + 3 = 0$.

Rozwiązujemy równanie: $t_1 = \frac{1}{2}$, $t_2 = \frac{3}{2}$ - sprzeczne z założeniem.

Rozwiązujemy równanie $\sin^2 x = \frac{1}{2}$: $\sin x = \frac{\sqrt{2}}{2}$ lub $\sin x = -\frac{\sqrt{2}}{2}$.

Podajemy rozwiązania należące do przedziału $(0; 2\pi)$: $x_1 = \frac{\pi}{4}$, $x_2 = \frac{3\pi}{4}$, $x_3 = \frac{5\pi}{4}$, $x_4 = \frac{7\pi}{4}$.

Zadanie 4. (0-5 pkt)

Korzystając z własności ciągu geometrycznego, własności ciągu arytmetycznego i warunków zadania, zapisujemy układ równań

$$\begin{cases} b^2 = a \cdot c \\ b + 5 = \frac{a + 2 + c + 4}{2} \\ a + c = 10 \end{cases}$$

Z drugiego i trzeciego równania obliczamy $b:b=3$ i zapisujemy układ równań

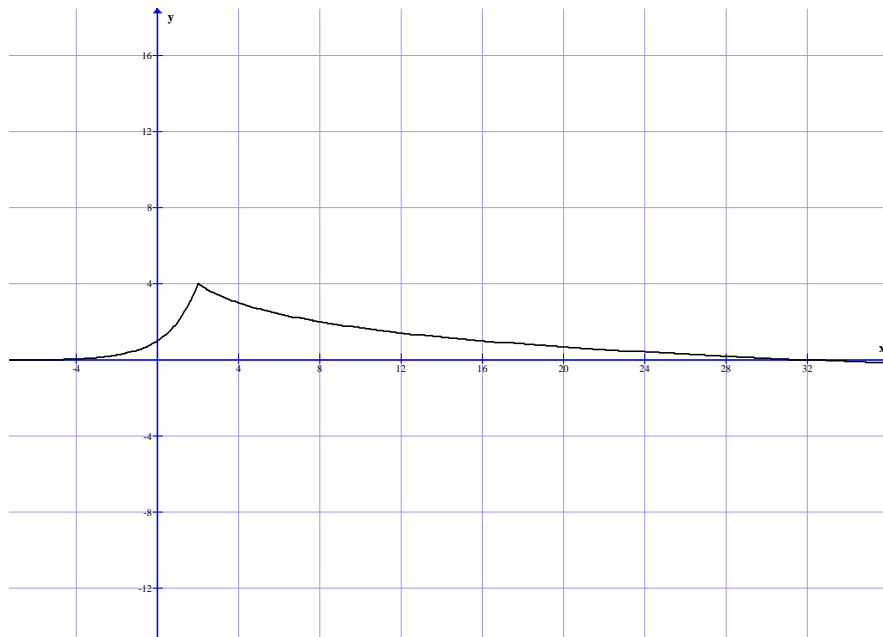
$$\begin{cases} a + c = 10 \\ a \cdot c = 9 \end{cases}$$

Rozwiązujemy ten układ równań i podajemy odpowiedź:
 $a=1, b=3, c=9$ lub $a=9, b=3, c=1$.

Zadanie 5. (0-5 pkt)

Zauważamy, że $\left(\frac{1}{2}\right)^{-x} = 2^x$ i szkicujemy wykres funkcji f w przedziale $(-\infty; 2)$.

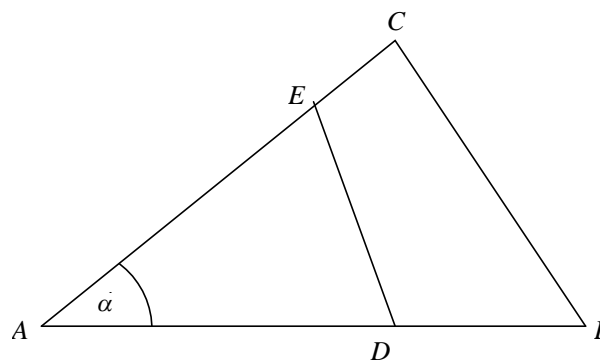
Zauważamy, że $\log_{\frac{1}{2}}\left(\frac{x}{32}\right) = \log_{\frac{1}{2}}\left(\frac{1}{32} \cdot x\right) = \log_{\frac{1}{2}} x + 5$ i szkicujemy wykres funkcji f w przedziale $(2; \infty)$.

Na podstawie wykresu formułujemy odpowiedź:
Równanie $f(x)=m$ ma dokładnie jedno rozwiązanie dla $m \in (-\infty; 0) \cup \{4\}$.

Zadanie 6. (0-5 pkt)

Rysujemy rysunek pomocniczy i oznaczamy $|\angle BAC| = \alpha$

Pole Szworokąta $DBCE$ to różnica pól trójkątów ABC i ADE :

Zapisujemy S_1 pole trójkąta ABC w postaci: $S_1 = \frac{1}{2} |AB| \cdot |AC| \cdot \sin \alpha = 100$.

Zapisujemy pole S_2 trójkąta ADE w postaci: $S_2 = \frac{1}{2} |AD| \cdot |AE| \cdot \sin \alpha$

i stwierdzamy, że z warunków zadania wynika, że $|AD| = 0,7 \cdot |AB|$ i $|AE| = 0,8 \cdot |AC|$.

Stąd $S_2 = 56$ i $S = 100 - 56 = 44$.

Próbne matury

Uwaga maturzyści!
Od dziś próbne testy maturalne na poziomie rozszerzonym

- WOS i matematyka - dziś w „Gazecie Edukacja”
- Angielski i niemiecki - jutro
- Biologia i geografia - w środę

UCZELNIA ROKU 2008

Architektura i Urbanistyka
Architektura Krajobrazu
Architektura Wnętrz
Budownictwo
Edukacja Techniczno-Informatyczna
Ochrona Środowiska
Zarządzanie i Inżynieria Produkcji
Zarządzanie
Zdrowie Publiczne
Turystyka i Rekreacja (w przygotowaniu)

**WYŻSZA SZKOŁA
EKOLOGII I ZARZĄDZANIA**
Warszawa, ul. Wawelska 14
(0-22) 825-80-35 www.wseiz.pl

MEDAL EUROPEJSKI 2008

Szkoła Wyższa Psychologii Społecznej

Najlepsza niepubliczna uczelnia humanistyczna w Polsce*

- ▶ Psychologia
- ▶ Psychologia po angielsku
- ▶ Psychologia dla magistrów
- ▶ Filologia angielska
- ▶ Filologia skandynawska
- ▶ Iberystyka
- ▶ Studia orientalne
- ▶ Dziennikarstwo i komunikacja społeczna
- ▶ Filozofia
- ▶ Kulturoznawstwo
- ▶ Politologia
- ▶ Socjologia
- ▶ Stosunki międzynarodowe

DRZWI OTWARTE
w SWPS w Warszawie
30 maja 2009 r., godz. 11.00
w Wydziale Zamiejscowym SWPS we Wrocławiu
30 maja 2009 r., godz. 11.00
w Wydziale Zamiejscowym SWPS w Sopocie
30 maja 2009 r., godz. 11.00

*SWPS to najlepsza uczelnia humanistyczna w Polsce według rankingu uczelni niepublicznych - Wprost, maj 2007 r.

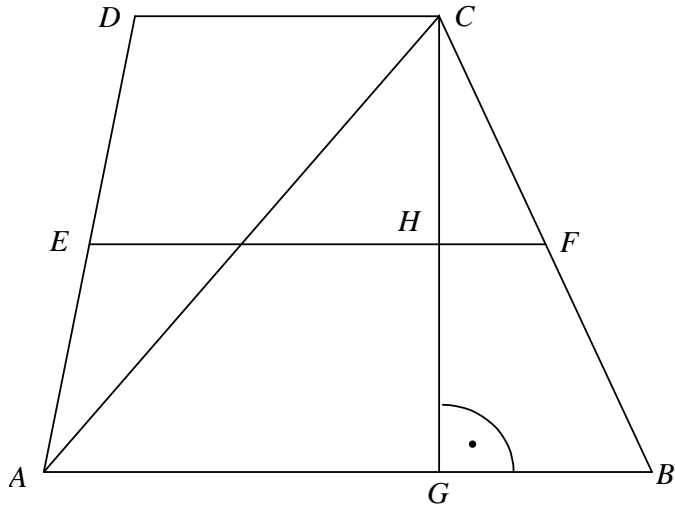
Warszawa, ul. Chodakowska 19/31, tel. 022 870 62 59/60
Wrocław, ul. Grunwaldzka 98, tel. 071 327 08 63
Sopot, ul. Polna 16/20, tel. 058 721 46 00

www.swps.pl

Zadanie 7. (0-6 pkt)

Rysujemy rysunek pomocniczy i wprowadzamy oznaczenia:

$$|AB|=a, |CD|=b, a > b, |CG|=h$$

Odcinek łączący środki ramion trapezu jest równoległy do podstaw trapezu i dzieli ten trapez na dwa trapezy.

Długość odcinka łączącego środki ramion trapezu jest równa średniej arytmetycznej długości podstaw tego trapezu: $|EF| = \frac{a+b}{2}$.

Z warunków zadania wynika, że $|CH| = |HG| = \frac{1}{2}h$.

Przekątna trapezu dzieli ten trapez na dwa trójkąty o polach: $\frac{1}{2}ah$ i $\frac{1}{2}bh$.

Zapisujemy układ równań zgodny z warunkami zadania

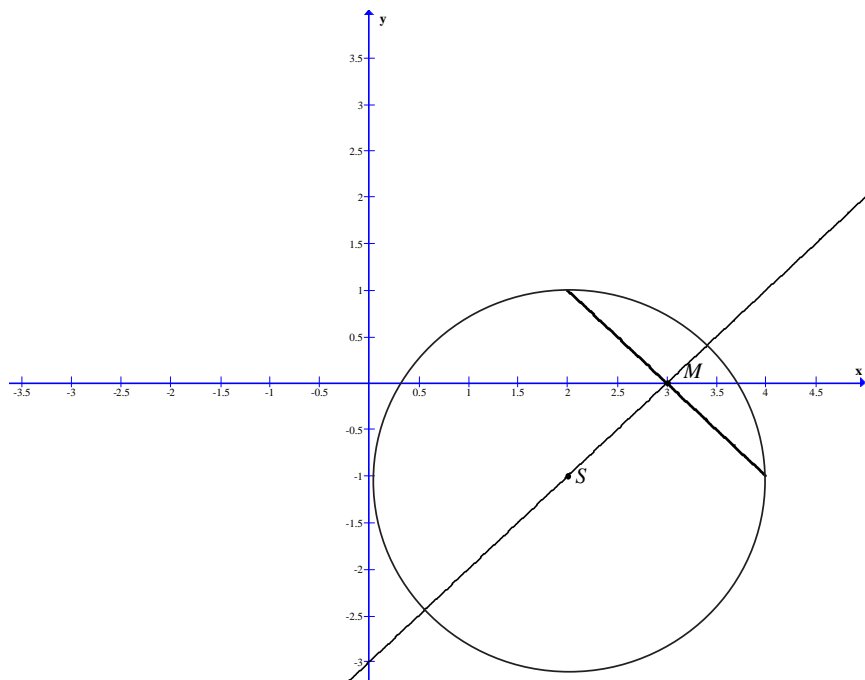
$$\begin{cases} \left(\frac{a+\frac{a+b}{2}}{2}\right) \cdot \frac{h}{2} = 12 \\ \left(\frac{b+\frac{a+b}{2}}{2}\right) \cdot \frac{h}{2} = 8 \end{cases}$$

Wyznaczamy z układu równań, np. $ah=28$, i formułujemy odpowiedź: przekątna dzieli trapez na trójkąty o polach równych 14 i 6.

Zadanie 8. (0-6 pkt)

$$x^2 + y^2 - 4x + 2y + 1 = x^2 - 4x + 4 + y^2 + 2y + 1 - 4 = (x-2)^2 + (y+1)^2 - 4$$

Środkiem tego okręgu jest punkt $S=(2, -1)$, a promień $r=2$.

Wyznaczamy równanie prostej $SM: y=x-3$.

Wyznaczamy równanie prostej zawierającej cięciwę, której środkiem jest punkt M .

Jest to prosta prostopadła do prostej SM przechodząca przez punkt $M: y=-x+3$.

Zapisujemy układ równań, którego rozwiązaniem są współrzędne końców poszukiwanej cięciwy: $\begin{cases} x^2 + y^2 - 4x + 2y + 1 = 0 \\ y = -x + 3 \end{cases}$.

Rozwiązujemy układ równań i formułujemy odpowiedź: końce cięciwy mają współrzędne (2,1) oraz (4,-1).

Zadanie 9. (0-5 pkt)

Ω jest zbiorem wszystkich podzbiorów trójelementowych zbioru $6n$ elementowego. Mamy model klasyczny.

$$|\Omega| = \binom{6n}{3} = n(6n-1)(6n-2).$$

Oznaczamy przez A zdarzenie: otrzymamy kulę białą, zieloną i czerwoną i obliczamy $|A|$:

$$|A| = n \cdot 2n \cdot 3n$$

Układamy równanie zgodnie z warunkami zadania:

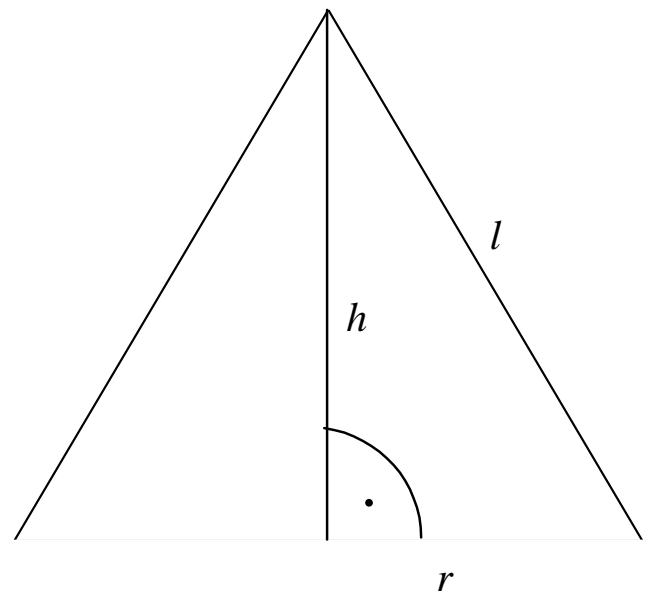
$$P(A) = \frac{|A|}{|\Omega|} = \frac{6n^3}{n(6n-1)(6n-2)} = 0,3 \quad n \geq 1.$$

Przekształcamy równanie do postaci $8n^2 - 9n + 1 = 0$.

Rozwiązujemy równanie i formułujemy odpowiedź: w pojemniku jest 6 kul.

Zadanie 10. (0-4 pkt)

Rysujemy przekrój osiowy stożka, wprowadzamy oznaczenia i zapisujemy warunki zadania.

$$P_p = \pi r^2 = 3, \quad P_b = \pi r l = 5, \quad V = \frac{1}{3} P_p \cdot h$$

Zastosujemy twierdzenie Pitagorasa do obliczenia $h: h = \sqrt{l^2 - r^2}$

$$\text{Obliczamy } r^2, l^2 \text{ i } h: r^2 = \frac{3}{\pi}, l^2 = \frac{25}{3\pi}, h = \frac{4}{\sqrt{3\pi}}.$$

Formułujemy odpowiedź: objętość V stożka jest równa $\frac{4}{\sqrt{3\pi}}$.

WIEDZA SPOŁECZEŃSTWIE

Czas pracy: **180 minut**
Maksymalna liczba punktów: **50**

CZĘŚĆ I.

W zadaniach 1.-4. zakreśl prawidłową odpowiedź.

Zadanie 1. (0-1 pkt)

Zgodnie z klasyczną definicją państwo to:

- A. Język, tradycja, wspólnota narodowa.
- B. Naród, terytorium, religia.
- C. Obywatele, władza i terytorium.
- D. Obywatele, kultura, władza.

Zadanie 2. (0-1 pkt)

W Polsce za kłamcę lustracyjnego uznaje się osobę, która:

- A. Współpracowała ze służbami bezpieczeństwa państwa w latach 1944-1990.
- B. Złożyła fałszywe oświadczenie na temat swojej pracy lub współpracy z organami bezpieczeństwa państwa w latach 1944-1990.
- C. Współpracowała ze służbami wywiadowczymi obcych państw w latach 1944-1990.
- D. Złożyła oświadczenie potwierdzające swoją współpracę z organami bezpieczeństwa państwa w latach 1944-1990.

Zadanie 3. (0-1 pkt)

Mienie komunalne to:

- A. Własność samorządowa gminy lub miasta.
- B. Własność państwowa, z której nieodpłatnie może korzystać każdy obywatel państwa.
- C. Własność ruchoma będąca w posiadaniu samorządu wojewódzkiego.
- D. Dochód wypracowany przez wszystkich mieszkańców gminy w danym roku.

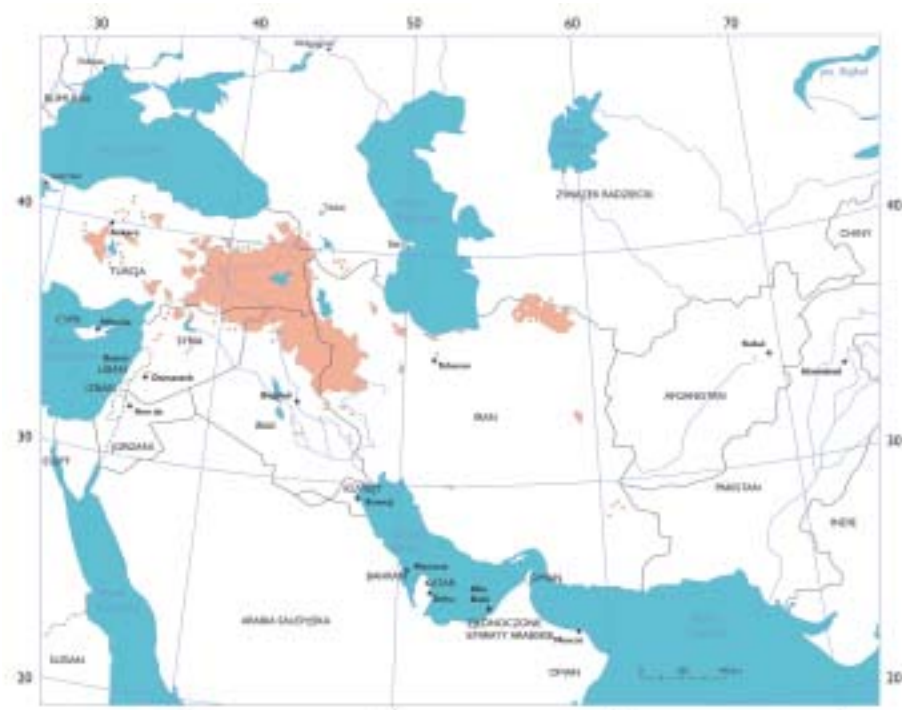
Zadanie 4. (0-1 pkt)

Wśród poniższych wartości wskaż autoteliczną.

- A. Odwaga cywilna.
- B. Prawda.
- C. Inteligencja.
- D. Patriotyzm.

Zadanie 5. (0-1 pkt)

Poniższa mapa przedstawia obszar zamieszany przez jedną ze współczesnych grup etnicznych (kolor czerwony). Podaj nazwę tego narodu.

RYS. AGNIESZKA KRASKA

ŹRÓDŁO: [HTTP://PL.WIKIPEDIA.ORG](http://pl.wikipedia.org)

Zadanie 6. (0-1 pkt)

Poniżej znajdują się wydarzenia z historii Polski dotyczące polskich tradycji demokratycznych. Uporządkuj poniższe wydarzenia chronologicznie, zaczynając od najstarszego.

- A. Konstytucja 3 maja.
- B. Uchwalenie artykułów henrykowskich.
- C. Konstytucja Nihil novi.
- D. Konstytucja marcowa.
- E. Konstytucja Księstwa Warszawskiego.

1. 2. 3. 4. 5.

Zadanie 7. (0-3 pkt)

Poniżej znajdują się opisy systemów politycznych współczesnych państw demokratycznych. Wpisz nazwę państwa i nazwę systemu politycznego obowiązującego w tym państwie, zgodnie z przykładem.

Opis systemu politycznego	Nazwa państwa	Rodzaj/nazwa systemu politycznego
A. W państwie tym władzę ustawodawczą stanowi Kongres składający się z Izby Reprezentantów i Senatu. Głową państwa jest prezydent wybierany w wyborach pośrednich. Skupia on w swoich rękach władzę wykonawczą.	Przykład: Stany Zjednoczone	Przykład: prezydencki
B. W państwie tym uprawnienia prezydenta są ograniczone, wybiera go Zgromadzenie Związkowe. W skład parlamentu wchodzi dwie izby - Bundestag i Bundesrat. Szczególną rolę w państwie pełni kanclerz, który jako jedyny z rządu ponosi odpowiedzialność polityczną wobec Bundestagu.		
C. W skład parlamentu wchodzi Zgromadzenie Narodowe i Senat. Prezydent wybierany jest w wyborach powszechnych, prowadzi politykę zagraniczną, przewodni czy obradom rządu, ale nie stoi na jego czele. Ma prawo, pomijając parlament, ogłosić referendum.		
D. Parlament tego państwa składa się z Kongresu Deputowanych i Senatu. Władza wykonawcza spoczywa w rękach premiera i rządu, ale istnieje też tradycyjna głowa państwa, którą jest monarcha. Król ma jednak bardzo ograniczoną władzę: mianuje szefa rządu, w wyjątkowych sytuacjach może wygłaszać orędzie do narodu, jest najwyższym dowódcą wojska.		

Zadanie 8. (0-2 pkt)

Uzupełnij poniższą tabelkę.

Zalety i wady systemów partyjnych.

System partyjny	Zalety	Wady
	Większa szansa dla wyborcy znalezienia partii, z której programem się utożsamia.	Rzadko zdarza się, aby jedna partia zyskała dostateczną liczbę mandatów, aby samodzielnie rządzić, stąd konieczność tworzenia koalicji, a więc zawieranie programowych kompromisów.
Dwupartyjny		

Zadanie 9. (0-3 pkt)

Poniżej znajdują się fragmenty konstytucji III RP. Na ich podstawie uzupełnij poniższą tabelkę, dzieląc prawa zapisane w konstytucji na polityczne, osobiste, socjalne i ekonomiczne. Do każdego prawa dopisz numer artykułu.

Art. 32.

1. Wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne.

Art. 38.

Rzeczpospolita Polska zapewnia każdemu człowiekowi prawną ochronę życia.

Art. 41.

1. Każdemu zapewnia się nietykalność osobistą i wolność osobistą. Pozbawienie lub ograniczenie wolności może nastąpić tylko na zasadach i w trybie określonych w ustawie.

Art. 45.

1. Każdy ma prawo do sprawiedliwego i jawnego rozpatrzenia sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki przez właściwy, niezależny, bezstronny i niezawisły sąd.

Art. 53.

1. Każdemu zapewnia się wolność sumienia i religii.
7. Nikt nie może być obowiązany przez organy władzy publicznej do ujawnienia swojego światopoglądu, przekonań religijnych lub wyznania.

Art. 54.

1. Każdemu zapewnia się wolność wyrażania swoich poglądów oraz pozyskiwania i rozpowszechniania informacji.

Art. 57.

Każdemu zapewnia się wolność organizowania pokojowych zgromadzeń i uczestniczenia w nich. Ograniczenie tej wolności może określać ustawa.

Art. 58.

1. Każdemu zapewnia się wolność zrzeszania się.

Art. 60.

Obywatele polscy korzystający z pełni praw publicznych mają prawo dostępu do służby publicznej na jednakowych zasadach.

Art. 62.

1. Obywatel polski ma prawo udziału w referendum oraz prawo wybierania Prezydenta Rzeczypospolitej, posłów, senatorów i przedstawicieli do organów samorządu terytorialnego, jeżeli najpóźniej w dniu głosowania kończy 18 lat.

Art. 63.

Każdy ma prawo składać petycje, wnioski i skargi w interesie publicznym, własnym lub innej osoby za jej zgodą do organów władzy publicznej oraz do organizacji i instytucji społecznych w związku z wykonywanymi przez nie zadaniami zleconymi z zakresu administracji publicznej. Tryb rozpatrywania petycji, wniosków i skarg określa ustawa.

Art. 64.

1. Każdy ma prawo do własności, innych praw majątkowych oraz prawo dziedziczenia.

Art. 68.

1. Każdy ma prawo do ochrony zdrowia.

Art. 70.

1. Każdy ma prawo do nauki. Nauka do 18. roku życia jest obowiązkowa. Sposób wykonywania obowiązku szkolnego określa ustawa.

Art. 73.

Każdemu zapewnia się wolność twórczości artystycznej, badań naukowych oraz ogłaszania ich wyników, wolność nauczania, a także wolność korzystania z dóbr kultury.

Prawa człowieka zawarte w Konstytucji III RP

Prawa osobiste	Prawa polityczne	Prawa socjalne, ekonomiczne, kulturalne

Zadanie 10. (0-1 pkt)

Podaj dwie różnice w procesie legislacyjnym III RP ustawy budżetowej w stosunku do każdej innej ustawy.

Zadanie 11. (0-1 pkt)

Przyjrzyj się poniższemu rysunkowi satyrycznemu, a następnie odpowiedz na pytanie. Jaki problem związany z procesem akcesyjnym do Unii Europejskiej został przedstawiony na poniższej ilustracji?

ŹRÓDŁO: „:EUROPA, SMILING EUROPE” GABINETE EM PORTUGAL DO PARLAMENTO EUROPEU, 2007; s. 153

Zadanie 12. (0-2 pkt)

Przeczytaj uważnie poniższą recenzję filmu Stevena Spielberga „Złap mnie, jeśli potrafisz”, a następnie zdecyduj, które zdania (lub ich części) zawierają fakty, a które opinie, wpisując poniżej odpowiednie ich numery.

******film sensacyjny, USA 2002, reż. Steven Spielberg**

(1) Film oparty został na autentycznych losach Franka Abagnale’a juniora, młodzieńca, który działając w połowie lat 60., przed ukończeniem 20. roku życia zdążył być m.in. lekarzem, prawnikiem i pilotem odrzutowca oraz wyprowadził z systemu bankowego (za pomocą fałszywych czeków) od 2 do 4 mln dol. (2) Grający go Leonardo DiCaprio miał podczas kręcenia zdjęć 28 lat, (3) ale ze swoją chłopięcą buzią swobodnie może uchodzić za 16-latkę - a tyle mniej więcej lat miał Frank, gdy rozpoczął przestępczą karierę. (4) Zaczynał niewinnie - udając szofera własnego ojca, nieco szemranego i wkrótce zbankrutowanego biznesmena (Christopher Walken). (5) Późniejsze oszustwa też nie miały mu przynieść pieniędzy; za ich pomocą chciał doprowadzić do powtórzenia zejścia się rozwiedzionych rodziców.

(6) Spielberg - człowiek do bólu rodzinny - właśnie w ich rozstaniu widzi przyczynę życiowego zwichnięcia Franka, zaś jego kłopoty z tożsamością (wprzęgnięte zręcznie w hochsztaplerską działalność) tłumaczy traumatycznym przeżyciem związanym z koniecznością wyboru między ojcem a matką. (7) I nawet gdy bohater filmu opływa już w dostatek i kobiety, wciąż pozostaje smutnym i samotnym chłopcem. (8) Frank dokonuje swoich szalbierstw z niewątpliwym wdziękiem. (9) Nie planuje drobiazgowo - raczej chwytą podsunięte przez życie okazje i następnie improwizuje. (10) Oprócz hucpy, refleksu i elokwencji niewiele mu trzeba - (11) przed rozpoczęciem praktyki lekarskiej obejrzał kilkanaście odcinków serialu „Doktor Kildare”! (12) Nikt nie zostaje skrzywdzony osobiście i (13) dzięki temu jego poczynania oglądamy z sympatią, nie włączając osądu moralnego. ● PМОSS

GAZETA TELEWIZYJNA, DODATEK DO „GAZETY WYBORCZEJ”, 27.02-5.03.2009, s. 20

Fakty
Opinie

Zadanie 13. (0-1 pkt)

Na podstawie danych zawartych w poniższej tabelce wyciągnij dwa wnioski na temat różnic w rozwoju państw na świecie. Poprzyj je danymi z tabeli.

	Udział w światowej populacji w %	Udział w dochodzie światowym w %	Roczny dochód minimalny na osobę w dolarach
Kraje biedne (66 krajów)	41	3	430
Kraje średnio bogate (87 krajów)	43	16	1860
Kraje bogate (55 krajów)	16	81	26 650

DANE SĄ TŁUMACZENIEM NA J. POLSKI DANYCH ZAWARTYCH W: L'EUROPE ET LE MONDE DEPUIS 1945, RED. PETER GEISS I GUILLAUME LE QUINTREC (PODRĘCZNIK FRANCUSKO-NIEMIECKI DO HISTORII, WERSJA FRANCUSKA), NATHAN/KLETT, PARYŻ 2006, s.206

Zadanie 14. (0-1 pkt)

Zaznacz, które zdania są prawdziwe, a które fałszywe, wpisując w odpowiednich miejscach tabeli Prawda lub Fałsz.

Kompetencje Rady Ministrów zgodnie z Konstytucją III RP

Zdania	Prawda lub fałsz
A. Zapewnia wykonywanie ustaw.	
B. Minister sprawiedliwości posiada prawo łaski.	
C. Premier zwołuje Radę Gabinetową.	
D. Koordynuje i kontroluje prace organów administracji rządowej.	
E. Uchwala projekt budżetu.	

Część II.

Zadanie 15. (0-3 pkt)

Na podstawie poniższych źródeł A, B i C odpowiedz na pytania.

Źródło A.

Często uważa się, że rozwój cyberkultury mógłby się stać dodatkowym czynnikiem nierówności i wykluczenia zarówno klas w ramach danego społeczeństwa, jak i biednych narodów w społeczności międzynarodowej. Jest to zagrożenie realne. Dostęp do cyberkultury wymaga infrastruktury umożliwiającej komunikację. Jest on kosztowny dla regionów rozwijających się. Ponadto opanowanie umiejętności niezbędnych przy montażu i utrzymaniu ośrodków-serwerów wymaga znacznych inwestycji. Załóżmy jednak, że dysponuje się dostępem do sieci i sprzętem koniecznym do konsultowania, wytwarzania i przechowywania informacji numerycznych. Należy jeszcze pokonać przeszkody „ludzkie”. Są nimi instytucjonalne, polityczne i kulturowe sprzeciw wobec interaktywnego komunikowania się wspólnot ponad wszelkiego rodzaju granicami, a także poczucie braku kompetencji i kwalifikacji w obliczu nowych technologii.

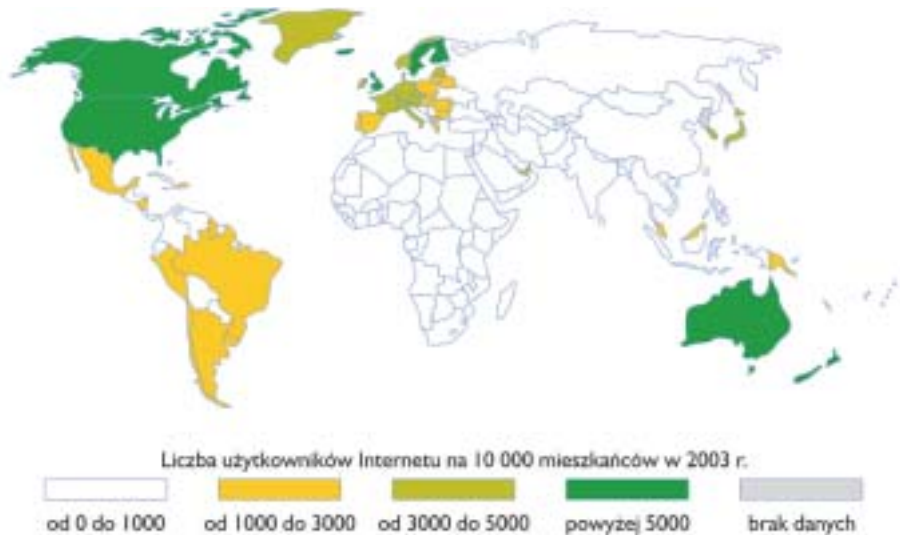
ŹRÓDŁO: P. LEVY; DRUGI POTOP W: „NOWE MEDIA W KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ XX w. ANTOLOGIA”; OFICyna WYDAWNICZA; WARSZAWA 2002; s. 390

Dokończenie – s. 6 ▶▶▶

R E K L A M A

►► Dokończenie ze s. 5

Źródło B.

L'EUROPE ET LE MONDE DEPUIS 1945, RED. PETER GEISS I GUILLAUME LE QUINTREC (PODRĘCZNIK FRANCUSKO-NIEMIECKI DO HISTORII, WERSJA FRANCUSKA), NATHAN/KLETT, PARYŻ 2006, s.219

Źródło C.

Liczba komputerów podłączonych do Internetu

W poszczególnych państwach, styczeń 2004. Na 1000 mieszkańców, styczeń 2004

1 Stany Zjednoczone*	153 941 781	1 Stany Zjednoczone*	533,6
2 Japonia	12 962 065	2 Dania	276,9
3 Włochy	5 469 576	3 Finlandia	235,4
4 Wielka Brytania	3 715 752	4 Norwegia	225,2
5 Niemcy	3 421 455	5 Holandia	213,7
6 Holandia	3 419 182	6 Szwecja	175,0
7 Kanada	3 210 081	7 Australia	146,0
8 Szwajcaria	3 163 349	8 Szwajcaria	141,5
9 Australia	2 847 763	9 Belgia	141,2
10 Tajwan	2 777 085	10 Nowa Zelandia	124,8
11 Francja	2 770 836	11 Tajwan	123,4
12 Szwecja	1 939 917	12 Austria	121,3
13 Dania	1 467 415	13 Singapur	115,4
14 Belgia	1 454 350	14 Kanada	102,6
15 Meksyk	1 333 400	15 Japonia	101,7
16 Polska	1 296 766	16 Izrael	100,0
17 Finlandia	1 224 155	17 Włochy	95,3
18 Hiszpania	1 127 395	18 Hongkong	84,6
19 Szwajcaria	1 018 445	19 Wielka Brytania	82,2
20 Norwegia	1 013 273	20 Francja	46,4
21 Austria	982 245	21 Niemcy	41,7
22 Argentyna	742 556	22 Polska	39,7
23 Izrael	634 001	23 Węgry	31,7

ŹRÓDŁO:
POCKET. ŚWIAT W LICZBACH 2005;
THE ECONOMIST;

WYDAWNICTWA: STUDIO EMKA, WYDAWNICTWO INTERWENT; WARSZAWA 2005; s. 93

15. A. Jakie negatywne zjawisko związane z pojawieniem się internetu przedstawiają źródła A i B?

15. B. Na podstawie źródła B i C podaj nazwę kontynentu, którego zjawisko to dotyczy w największym stopniu.

15. C. Podaj trzy przyczyny istnienia tego zjawiska na podstawie artykułu P. Leviego.

15. D. Na podstawie wiedzy pozazródłowej odpowiedz na pytanie. Jakie mogą być ekonomiczne i społeczne skutki tego zjawiska? Podaj jeden skutek społeczny i jeden ekonomiczny.

Skutek społeczny:
Skutek ekonomiczny:

Zadanie 16. (0-1 pkt)

Przeczytaj poniższy tekst źródłowy, a następnie odpowiedz na pytanie. Wyjaśnij, jak według autora cyberkultura realizuje oświeceniowe hasła rewolucji francuskiej: wolność, równość i braterstwo?

Przeciwstawiając się postmodernistycznej idei upadku ideałów oświeceniowych, uważam, że cyberkultura może być traktowana jako prawowita (choć odległa) spadkobierczyni progresywnej filozofii XVIII w., nadaje ona rangę udziałowi we wspólnotach nastawionych na dyskusję i argumentację. Wywodzi się w prostej linii z moralności egalitarnej, zachęca do pewnej istotnej wzajemności w kontaktach międzyludzkich. Rozwinęła się, poczynając od gorliwie praktykowanej wymiany informacji i wiedzy, którą filozofowie Oświecenia traktowali jako główny motor postępu. Tyle tylko, że w cyberkulturze wolność, równość i braterstwo nabierają realnego kształtu za pomocą konkretnych rozwiązań technicznych. W erze mediów elektronicznych równość realizowana jest dzięki możliwości powszechnej emisji, wolność obiektywizuje się za pośrednictwem programów, kodowania i nieograniczonego dostępu do rozlicznych wspólnot wirtualnych, braterstwo zaś uzyskuje się dzięki przyłączeniu na całym świecie. Cyberkultura może więc jawić się jako rodzaj technicznej materializacji nowoczesnych idei.

ŹRÓDŁO: P. LEVY; DRUGI POTOP W: „NOWE MEDIA W KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ XX W. ANTOLOGIA”; OFICyna WYDAWNICZA; WARSZAWA 2002; s. 384

Wolność:
Równość:
Braterstwo:

Zadanie 17. (0-1 pkt)

Przeczytaj poniższy tekst źródłowy, a następnie odpowiedz na pytanie. Prawdą jest, że niektóre państwa i mocarstwa gospodarcze wykradają korespondencje, dane, zbiory i oddają się w cyberprzestrzeni manipulacjom lub operacjom mającym na celu dezinformację. To nic nowego. Znamy to z przeszłości, choć stosowano wówczas inne metody. Wykorzystywano pocztę, telefon czy tradycyjne media, narzędzia komunikacji numerycznej są potężniej-

sze, pozwalają więc szkodzić na większą skalę. Ale należy też zauważyć, że instrumenty szyfrowania i rozszyfrowywania, dostępne już zwykłym obywatelom, są częściowo odpowiedzią na takie zagrożenie. Powtórzę ponadto, że telewizja i prasa są narzędziem manipulacji i dezinformacji znacznie skuteczniejszym od internetu, ponieważ mogą narzucić „jedyną” wizję rzeczywistości i uniemożliwić krytyczną reakcję i konfrontację odmiennych stanowisk. Można było to wyraźnie odczuć podczas wojny w Zatoce Perskiej. Różnorodność źródeł i otwarta dyskusja jest natomiast właściwa funkcjonowaniu cyberprzestrzeni, która z zasady nie podlega kontroli.

ŹRÓDŁO: P. LEVY; DRUGI POTOP. KOMPUTER I SIEĆ. W: „NOWE MEDIA W KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ XX W. ANTOLOGIA”; OFICyna WYDAWNICZA; WARSZAWA 2002; s. 382

W jaki sposób rządy państw mogą wykorzystywać internet do kontroli swoich obywateli?

Zadanie 18. (0-1 pkt)

Korzystając z poniższych danych, sformułuj wniosek dotyczący różnic w używaniu internetu przez ludzi w różnych grupach wiekowych w Chinach i Szwajcarii. Uzasadnij wniosek danymi z tabeli.

Używanie internetu według kryterium wieku, rok 2002

Badane grupy wiekowe	Chiny	Badane grupy wiekowe	Szwajcaria
0-24 lata	56%	14-19 lat	28%
25-35 lat	28%	20-39 lat	38%
36-50 lat	13%	40-49 lat	17%
Powyżej 50 lat	3%	Powyżej 50 lat	17%

Zadanie 19. (0-2 pkt)

Przeczytaj uważnie poniższy tekst źródłowy, a następnie odpowiedz na pytania.

**Edwin Bendyk
Sieciaki**

Don Tapscott (kanadyjski badacz internetu) przekonuje, że innowacyjność to naturalny stan mentalny dzieci sieci, jedna z ośmiu cech wyróżniających to pokolenie. Poza tym ceni ono sobie szybkość, lubi rozwiązywać problemy metodą współpracy, pragnie, by praca była częścią zabawy. Wartością nadrzędną jest wolność, którą daje przestrzeń internetu. To ona także zapewnia kontrolę nad światem - dzieci sieci nie są biernymi konsumentami, lecz prosumentami - aktywnie współtworzą produkty i usługi, tak by optymalnie pasowały do osobistych gustów, i nie rozumieją, jak ich rodzice mogą pochłaniać zuniformizowaną, przeżutą papkę dostarczaną przez medialne korporacje. (...)

(...) Okazało się, że można wyróżnić trzy sposoby wykorzystania nowych mediów przez dzieci i młodzież. Po pierwsze, nowa przestrzeń medialna jest obszarem konstruowania własnego świata poza kontrolą dorosłych (hanging out). Dzieciaki z namietnością prowadzą szeroką działalność komunikacyjną, na okrągło esemesując, konwersując za pomocą komunikatorów internetowych, wymieniając się, najczęściej nielegalnymi, plikami muzycznymi i filmami, grając w sieciowe gry komputerowe. (...)

Drugi obszar aktywności medialnych dzieci sieci polega na aktywnym eksperymentowaniu. Gdy już nie wystarcza sama komunikacja i wymiana informacji, rozpoczyna się samodzielna twórczość w cyfrowym świecie. Najczęściej przybiera ona proste formy: pretensjonalne blogi, kiepskiej jakości filmiki kręcone za pomocą telefonu komórkowego i publikowane w YouTube montaż prac graficznych i fotografii. (...) W rezultacie kreatywnej kooperacji dzieciaki uczą się podziału pracy i wyrafinowanych norm umożliwiających współdziałanie.

W końcu trzecie pole wykorzystania nowych mediów - specjalizacja. Wiele sieciaków odkrywa, że ma talent, że jest ekspertem w jakimś obszarze. Ktoś robi świetne grafiki trójwymiarowe, ktoś inny zna tajniki gry sieciowej, ktoś jeszcze zauważa, że bawi go programowanie. Każda pasja ma w cyberswiecie swoje odwzorowanie w postaci wyspecjalizowanych serwisów integrujących wspólnoty eksperckiej wiedzy. Zaawansowani gracze łączą się w klany, programiści tworzą sieciowe stowarzyszenia, encyklopedyści mają wielką wspólnotę Wikipedii. To świat, w którym nikt nie patrzy na wiek ani na akademickie dyplomy. Liczy się tylko wiedza, ona jest podstawą miejsca w hierarchii sieciowej wspólnoty. Zupełnie inaczej niż w realnym świecie, w którym dorośli, stosując przemoc symboliczną, a nieraz i fizyczną, pokazują młodym, gdzie jest ich miejsce. (...)

ŹRÓDŁO: EDWIN BENDYK, POLITYKA NR 2, 10 STYCZNIA 2009, s. 67-68

19. A. Wymień cztery cechy, które według Tapscotta wyróżnia pokolenie tzw. sieciaków od pokolenia ich rodziców.

19. B. Na podstawie tekstu własnymi słowami wyjaśnij, w jaki sposób korzystanie z nowych komunikatorów i internetu sprzyja rozwojowi takich właśnie cech nowego pokolenia.

Zadanie 20. (0-2 pkt)

Przeczytaj uważnie poniższy tekst źródłowy, a następnie odpowiedz na pytania. Dzieci korzystające z internetu uzyskują lepsze wyniki w szkole

Hubert Salik

Zbyt długie korzystanie z internetu zwiększa poczucie odosobnienia i pogarsza samopoczucie dzieci - ostrzegali kilka lat temu naukowcy z uniwersytetu Carnegie Mellon. Tymczasem najnowsze badania amerykańskich naukowców dowodzą, że korzystanie z internetu przynosi młodzieży więcej korzyści niż strat

Od kilku lat na uniwersytecie Michigan prowadzone są badania HomeNetToo, których głównym celem jest zbadanie wpływu internetu na zachowania najuboższych Amerykanów. Najubożsi mieszkańcy USA to głównie rodziny, których roczny dochód na osobę nie przekracza 15 tys. dol. Większość z nich to Afroamerykanie, którzy nigdy nie mieli kontaktu z siecią WWW. Ponad półtora roku temu naukowcy z Michigan przekazali 90 najuboższym rodzinom komputery i zapewnili dostęp do internetu przez 16 miesięcy. W sumie w badaniu wzięło udział 120 dorosłych i 140 dzieci. Ich internetowe preferencje były badane za każdym razem, gdy logowali się do systemu. Okazało się, że internet nie tylko nie ma wpływu na dziecięcą psychikę, ale pozwala nawet uzyskać lepsze wyniki w szkolnych testach.

Dzieci, które spędzały więcej niż 30 minut dziennie, surfując po internecie, uzyskały w testach sprawdzających zdolność czytania średnio 2-2,2 pkt więcej niż przed okresem, kiedy z internetu

nie korzystały. Średnia wieku dzieci wyniosła 13,5 roku. - Spędzanie czasu w sieci oznacza konieczność poświęcania czasu czytaniu. Jeśli jest się już w internecie, trzeba przyswoić dużo informacji - powiedziała Linda Jackson, profesor psychologii na uniwersytecie stanowym Michigan, która nadzorowała badanie. Internet zmusza dzieci do czytania nawet w sytuacjach, gdy tylko grają lub ściągają muzykę. - Żeby to robić, muszą najpierw się dowiedzieć, jak to zrobić. Nie mówię, że powinniśmy teraz spalić wszystkie biblioteki, ale może te wyniki to symbol przeszłości - podkreśla Jackson. Zdaniem jej zespołu młodzież częściej korzystająca z internetu zaczęła osiągać dużo lepsze wyniki w szkole. Niestety, nie wpłynęło to na wyniki z nauk ścisłych. Średnia ocen z matematyki nie uległa zmianie.

HomeNetToo pokazało też ciemne strony użytkowania sieci przez młodzież. Choć większość poświęcanego przez nich czasu przeznaczane było na poszukiwanie informacji potrzebnych na zajęcia szkolne oraz podtrzymywanie swoich zainteresowań, badana grupa 13-latków spędzała też sporo czasu na niezbyt rozwijających czynnościach - korzystaniu z serwisów wymiany plików, grach online i oglądaniu stron erotycznych.

Badanie przeprowadzone na uniwersytecie Carnegie Mellon w 1998 r. pokazało, że dzieci, które spędzają w internecie więcej czasu, mają większe poczucie samotności, a ich samopoczucie znacząco spada. - Nie znaleźliśmy żadnych dowodów na to, że korzystanie z internetu skraca czas poświęcany rodzinie i przyjaciołom i wpływa negatywnie na natężenie kontaktów społecznych - powiedziała Jackson. Wyniki te odnoszą się zarówno do dzieci, jak i dorosłych biorących udział w projekcie HomeNetToo.

Przy okazji badania wpływu na wyniki w szkole i preferencje młodocianych użytkowników autorzy HomeNetToo postanowili dowiedzieć się, jaki sposób przekazywania informacji jest najbardziej skuteczny. W tym celu stworzyli kilka interfejsów obsługi strony WWW, które ułatwiały lub utrudniały przyswajanie informacji zawartych na stronie. Strony testowe dotyczyły naciśnięcia - jednej z największych przypadłości środowisk Afroamerykanów w USA. Jeden z interfejsów obsługi strony WWW został dostosowany do preferencji internetowych i wykształcenia tej grupy społecznej. Efekt - szybsze przyswajanie informacji zawartej w Internecie.

ŹRÓDŁO: [HTTP://WYBORCZA.PL/1,75248,1622002.HTML](http://wyborcza.pl/1,75248,1622002.html)

20. A. Jakie pozytywne skutki surfowania przez dziecko w internecie wymienia autor tego artykułu? Podaj dwa.

20. B. Jakie negatywne skutki spędzania dużej ilości czasu przez dziecko na stronach internetowych wymienia autor? Wymień trzy.

Część III.

Zadanie 21. (0-20 pkt)

Napisz pracę na jeden z podanych tematów.

1. Pojawienie się internetu sprzyja procesowi globalizacji, niosąc ze sobą pozytywne i negatywne skutki dla społeczeństw międzynarodowych. Scharakteryzuj je, biorąc pod uwagę płaszczyznę społeczną, polityczną i ekonomiczną funkcjonowania społeczeństw. Wykorzystaj materiały źródłowe (co najmniej cztery) zamieszczone w źródłach w części II.

2. Coraz częściej mówi się o pokoleniu dzieci sieci i gier komputerowych. Wskaż cztery negatywne i cztery pozytywne skutki wpływu internetu i gier komputerowych na rozwój społeczny i intelektualny nowego pokolenia. Wykorzystaj materiały źródłowe (przynajmniej dwa) zamieszczone w źródłach w części II.

AUTOR: AGNIESZKA GABRYELSKA

MODEL ODPOWIEDZI I SCHEMAT PUNKTOWANIA

•• **Zadanie 1. C.**
Punktacja: za wskazanie jednej prawidłowej odpowiedzi 1 pkt.

•• **Zadanie 2. B.**
Punktacja: za wskazanie jednej prawidłowej odpowiedzi 1 pkt.

•• **Zadanie 3. A.**
Punktacja: za wskazanie jednej prawidłowej odpowiedzi 1 pkt.

•• **Zadanie 4. B.**
Punktacja: za wskazanie jednej prawidłowej odpowiedzi 1 pkt.

•• **Zadanie 5. Kurdowie**
Punktacja: za prawidłową odpowiedź 1 pkt.

•• **Zadanie 6.**
1. C; 2. B; 3. A; 4. E; 5. D
Punktacja: za wskazanie prawidłowej kolejności 1 pkt.

•• **Zadanie 7.**

Opis systemu politycznego	Nazwa państwa	Rodzaj/nazwa systemu politycznego
A. W państwie tym władzę ustawodawczą stanowi Kongres składający się z Izby Reprezentantów i Senatu. Głową państwa jest prezydent wybierany w wyborach pośrednich. Skupia on w swoich rękach władzę wykonawczą.	Przykład: Stany Zjednoczone	Przykład: prezydencki
B. W państwie tym uprawnienia prezydenta są ograniczone, wybiera go Zgromadzenie Związkowe. W skład parlamentu wchodzi dwie izby: Bundestag i Bundesrat. Szczególną rolę w państwie pełni kanclerz, który jako jedyny z rządu ponosi odpowiedzialność polityczną wobec Bundestagu.	Republika Federalna Niemiec lub Niemcy	kanclerski
C. W skład parlamentu wchodzi Zgromadzenie Narodowe i Senat. Prezydent wybierany jest w wyborach powszechnych, prowadzi politykę zagraniczną, przewodniczy obradom rządu, ale nie stoi na jego czele. Ma prawo, pomijając parlament, ogłosić referendum.	Republika Francuska lub Francja	półprezydencki lub mieszany
D. Parlament tego państwa składa się z Kongresu Deputowanych i Senatu. Władza wykonawcza spoczywa w rękach premiera i rządu, ale istnieje też tradycyjna głowa państwa, którą jest monarcha. Król ma jednak bardzo ograniczoną władzę: mianuje szefa rządu, w wyjątkowych sytuacjach może wygłaszać orędzie do narodu, jest najwyższym dowódcą wojska.	Królestwo Hiszpanii lub Hiszpania	parlamentarny lub parlamentarno-gabinetowy

Punktacja: za podanie prawidłowej nazwy państwa i nazwy systemu politycznego 1 pkt, czyli razem 3 pkt.

Ewentualnie:
Jeżeli odpowiedź będzie zawierała tylko wszystkie prawidłowe nazwy państw, to wtedy przyznajemy tylko 1 pkt.

Jeżeli odpowiedź będzie zawierała tylko wszystkie prawidłowe nazwy systemów politycznych - przyznajemy tylko 1 pkt.

•• **Zadanie 8.**

Przykładowe odpowiedzi. Za prawidłową należy uznać każdą, która jest zgodna z aktualnym stanem wiedzy o społeczeństwie.

System partyjny	Zalety	Wady
Wielopartyjny	Większa szansa dla wyborcy znalezienia partii, z której programem się utożsamia.	Rzadko zdarza się, aby jedna partia zyskała dostateczną liczbę mandatów, aby samodzielnie rządzić, stąd konieczność tworzenia koalicji, a więc zawierania programowych kompromisów.
Dwupartyjny	Zwyczajnie partia jest dostatecznie silna, aby po wyborach rządzić samodzielnie; Większa jasność programowa.	Wyborca ma do wyboru dwa programy: może się więc zdarzyć, że będzie musiał wybrać „mniejsze zło”.

Punktacja: za podanie nazwy drugiego systemu (dwupartyjny) - 1 pkt.
Za prawidłowe podanie jednej zalety i jednej wady systemu wielopartyjnego - 1pkt.
Czyli razem 2 pkt.

•• **Zadanie 9.**
Prawa człowieka zawarte w Konstytucji III RP

Prawa osobiste	Prawa polityczne	Prawa socjalne, ekonomiczne, kulturalne
Równość wobec prawa (art. 32)	Wolność zgromadzeń (art. 57)	Prawo do własności (art. 64)
Prawo do życia (art. 38)	Wolność zrzeszania się (art. 58)	Prawo do ochrony zdrowia (art. 68)
Wolność i nietykalność osobista (art. 41)	Prawo do czynnego i biernego udziału w życiu publicznym (art. 60, 62)	Prawo do edukacji (art. 70)
Prawo do sądu (art. 45)	Prawo do petycji (art. 63)	Prawo do korzystania z dóbr kultury (art. 73)
Wolność sumienia i wyznania (art. 53)		
Wolność wyrażania swoich poglądów i opinii (art. 54)		

Za prawidłowe należy uznać także odpowiedzi sformułowane w inny sposób, a wyrażające te same treści.

Za podanie wszystkich prawidłowych praw osobistych i nr. artykułów - 1 pkt.
Za podanie wszystkich prawidłowych praw politycznych i nr. artykułów - 1 pkt.
Za podanie wszystkich prawidłowych praw socjalnych, ekonomicznych i kulturalnych i nr. artykułów - 1 pkt.
Czyli razem 3 pkt.

•• **Zadanie 10.**

Możliwe odpowiedzi. Należy wskazać dwie z poniższych:
• inicjatywa ustawodawcza należy tylko do Rady Ministrów
• prace nad ustawą budżetową muszą zmieścić się w określonych terminach, np. jeżeli w ciągu 4 miesięcy od wniesienia do Sejmu RP projektu ustawy budżetowej Sejm jej nie uchwali, Prezydent RP może rozwiązać Sejm.
• Senat nie może odrzucić projektu ustawy, może zgłosić jedynie poprawki
• Prezydent RP nie ma prawa weta wobec ustawy budżetowej, może projekt skierować jedynie do Trybunału Konstytucyjnego
Punktacja: za prawidłowe podanie dwóch różnic 1 pkt.

•• **Zadanie 11.**

Przykładowa odpowiedź:
Turcja stara się o przystąpienie do UE już od 1963 r., kiedy to otrzymała status członka - współpracownika. Przyjmowane są w międzyczasie coraz biedniejsze państwa, a Turcja ciągle czeka, tureckie negocjacje z UE rozpoczęły się oficjalnie w 2005. W odpowiedzi nie muszą paść konkretne daty, wystarczy informacja o tym, że Turcja stara się o wejście do UE już dość długo i ciągle musi czekać.
Punktacja: za prawidłowe wyjaśnienie 1 pkt

•• **Zadanie 12.**

Fakty: 1, 2, 5, 11, 12
Opinie: 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 13
Punktacja: za prawidłowe wskazanie wszystkich faktów 1 pkt.
Za prawidłowe wskazanie wszystkich opinii 1 pkt, czyli razem 2 pkt.

•• **Zadanie 13.**

Przykładowe wnioski. Należy podać dwa.
1. W krajach biednych i średnio bogatych żyje znacznie więcej ludzi niż w krajach bogatych (razem 84% światowej populacji), a mimo to ich wspólny udział w światowym dochodzie minimalnym stanowi jedynie 19% całości.
2. Kraje bogate, choć mieszka w nich 16% populacji, wytwarzają aż 81% światowego dochodu.
3. Różnica między krajami bogatymi a średnio bogatymi w rocznym dochodzie minimalnym na osobę jest ok. 13 razy większa (bogate wytwarzają na osobę 26 650 dolarów, a średnio bogate 1860 dolarów na osobę), a między średnio bogatymi a biednymi tylko 4 razy.

MODEL ODPOWIEDZI I SCHEMAT PUNKTOWANIA

►► Dokończenie ze s. 7

4. Średni dochód na jednego mieszkańca w krajach biednych jest prawie o 62 razy mniejszy niż w bogatych (w biednych 430, w bogatych 26 650, średnio zamożnych 1860), a w średnio bogatych - o przeszło 14 razy mniejszy niż w bogatych, mimo że w krajach bogatych zamieszkuje jedynie 16% całej populacji ludzkiej.

Punktacja: za podanie jednego prawidłowego wniosku i poparcie go danymi z tabeli - 1 pkt.

•• **Zadanie 14.**

F; B; C

P; A; D; E

Punktacja: za podanie wszystkich prawidłowych odpowiedzi 1 pkt.

•• **Zadanie 15.**

15.A.

Przyczynia się do pogłębiania nierówności i wykluczenia niektórych społeczności na świecie

15.B. Afryka

Punktacja wspólna dla 15.A i 15.B: za prawidłowe nazwanie zjawiska w zad. 15.A. i podanie nazwy kontynentu w zad. 15.B. - 1 pkt.

15.C. Należy podać trzy z poniższych:

- potrzebna jest odpowiednia infrastruktura
 - potrzebni są ludzie, którzy znają się na montażu
 - potrzebne są środki na utrzymanie ośrodków-serwerów
 - przeszkody instytucjonalne, polityczne, kulturowe wobec globalnej komunikacji
 - brak kompetencji i kwalifikacji wobec nowych technologii
- Punktacja: za prawidłowe wymienienie trzech przyczyn - 1 pkt.

15.D. Przykładowe odpowiedzi:

Skutek społeczny:

- pogłębianie różnic w dostępie do edukacji
 - zmniejszanie szans życiowych (szans na lepsze wykształcenie)
- Skutek ekonomiczny:
- brak dostępu do nowych technologii informatycznych pogłębia różnice cywilizacyjne, a więc pogłębia też różnice ekonomiczne między poszczególnymi regionami świata
 - przemysł informatyczny może stymulować rozwój rynku towarów i usług w danym kraju, a więc dzięki niemu powstają nowe miejsca pracy

Należy uznać każdą odpowiedź, która odpowiada prawidłowo na pytanie. Należy podać jeden skutek społeczny i jeden ekonomiczny.

Punktacja: za podanie prawidłowych dwóch czynników - jednego społecznego i jednego ekonomicznego - 1 pkt.

•• **Zadanie 16.**

Wolność - Internet daje możliwości własnego programowania, kodowania i w istocie nieograniczony dostęp do wspólnot wirtualnych.

Równość - powszechność emisji

Braterstwo - mogą z niego korzystać ludzie na całym świecie.

Punktacja: za prawidłowe wyjaśnienie wszystkich trzech hasel - 1 pkt.

•• **Zadanie 17.**

Mogą dzięki niemu inwigilować obywateli i manipulować nimi.

Punktacja: za podanie prawidłowej odpowiedzi - 1 pkt.

•• **Zadanie 18.**

Przykładowe odpowiedzi:

- W Chinach największy odsetek korzystających z Internetu to dzieci i młodzi ludzie (do 24. roku życia) - stanowią oni aż 56% użytkowników, a w Szwajcarii używanie Internetu jest najbardziej popularne wśród dorosłych ludzi: 20-39-latków (38%)
- W Chinach bardzo mało starszych ludzi (powyżej 50. roku życia) używa Internetu - jedynie 3% - natomiast w Szwajcarii jest ich znacznie więcej, bo aż 17%.

Należy w odpowiedzi uwzględnić oba te kraje, porównując konkretne dane.

Za prawidłowe należy uznać wszystkie odpowiedzi zgodne z danymi.

Punktacja: za sformułowanie prawidłowego wniosku i oparcie go prawidłowymi danymi - 1 pkt.

•• **Zadanie 19.**

19.A.

Należy podać cztery cechy z poniższych:

- Innowacyjność
 - Cenią szybkość
 - Współpraca przy rozwiązywaniu problemów
 - Praca - częścią zabawy
 - Cenią wolność
 - Aktywnie współtworzą produkcję i usługi
- Punktacja: za prawidłowe podanie 4 cech - 1 pkt.

19.B.

- Mogą konstruować własny świat, poza kontrolą dorosłych
 - Wymieniają się informacjami
 - Mogą eksperymentować
 - Sami mogą tworzyć
 - Mogą sprawdzić, w czym są dobrzy, i rozwijać swoje pasje
- Punktacja: za podanie przynajmniej 4 wyjaśnień zgodnych z tekstem - 1 pkt.

•• **Zadanie 20.**

20.A.

- Lepsze wyniki w szkolnych testach
 - Internet sprzyja ćwiczeniu umiejętności czytania
 - Surfowanie po stronach WWW sprzyja szybszemu przyswajaniu informacji.
- Punktacja: za prawidłowe podanie dwóch pozytywnych skutków - 1 pkt.

20.B.

- Zwiększa się poczucie samotności
 - Obniża się samoocena u dziecka
 - Dzieci spędzają dużo czasu na stronach, które je słabo rozwijają: grach online, serwisach wymiany plików, stronach erotycznych.
- Punktacja: za prawidłowe podanie dwóch negatywnych skutków - 1 pkt.

•• **Zadanie 21.**

Temat 1:

A) Wyjaśnienie tematu: 2 pkt.

B) Scharakteryzowanie pozytywnych skutków pojawienia się Internetu dla społeczeństw, biorąc pod uwagę płaszczyznę:

- B.1. społeczną,
- B.2. polityczną,
- B.3. ekonomiczną.

Po 1 punkcie za podanie skutku i po 1 punkcie za szersze jego omówienie, czyli razem maksymalnie 6 pkt.

C) Scharakteryzowanie negatywnych skutków pojawienia się Internetu dla społeczeństw, biorąc pod uwagę płaszczyznę:

- C.1. społeczną,
- C.2. polityczną,
- C.3. ekonomiczną.

Po 1 punkcie za podanie skutku i po 1 punkcie za szersze jego omówienie, czyli razem maksymalnie 6 pkt.

C) Odwołanie się do źródeł znajdujących się w arkuszu - po 1 pkt za każde odwołanie, ale maksymalnie 4 pkt.

D) Kompozycja: wstęp, rozwinięcie, zakończenie - 1 pkt.

E) Styl, język, estetyka, czytelność - 1 pkt.

Temat 2:

A) Podanie i szersze omówienie 4 pozytywnych skutków wpływu Internetu na pokolenie „dzieci sieci”.

Po 1 punkcie za podanie skutku i po 1 punkcie za szersze jego omówienie, czyli razem maksymalnie 8 pkt.

B) Podanie i szersze omówienie 4 negatywnych skutków wpływu Internetu na pokolenie „dzieci sieci”.

Po 1 punkcie za podanie skutku i po 1 punkcie za szersze jego omówienie, czyli razem maksymalnie 8 pkt.

C) Odwołanie się do źródeł znajdujących się w arkuszu - po 1 pkt za każde odwołanie, czyli maksymalnie 2 pkt.

D) Kompozycja: wstęp, rozwinięcie, zakończenie - 1 pkt.

E) Styl, język, estetyka, czytelność - 1 pkt.

R E K L A M M A

miasto twoich studiów

1 - 30 kwietnia wejdź na MiastoTwoichStudiow.pl i znajdź studia swoich marzeń.

Partner główny: **AKADEMIA LEONIA KOSZYŃSKIEGO**

Partnerzy regionalni: [Logos of regional partners]

Partnerzy medialni: [Logos of media partners: Gazeta, Gazeta.pl, m2.pl, iSisCo, fotka.pl, GazetaEdukacja.pl, GazetaPrasa.pl]